

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 fr 20 kr. — Egyenlő részre 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frt-ért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyi Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Jól végzett ügy.

A képviselőház, mint már tudjuk, nagy többséggel megszavazta a honvédség nevelő- és képző-intézeteiről szóló törvényjavaslatot s mai ülésében harmadszori olvasásban is elfogadta azt. Ellene szavazott a Kossuth-párt, mellette a Ház többi pártja mind. Ezzel tehát teljesedésbe ment egy nemzeti kívánság, létesült egy oly intézmény, amely a nemzeti kívánságok teljes kielégítése mellett gondoskodik a hadsereg ügyéről is és figyelemmel van ennek érdekére, amennyiben a két állam védőerejének a legjobb elemeit szolgáltatja, melyekről eddig le kellett mondani. A nyelvi kényszer legyőzhetetlen akadály volt a magyar nemzet fiaira nézve s a legbátrabbak visszajedtek oly életpályától, melyen a nyelv nem tudása nem engedte teljes érvényre jutni a különben legkitünőbb tulajdonságokat.

A tisztai akadémia kérdése nemzeti kívánsálgá csak akkor lett, midőn a jelzett nehézségeket teljes mértékben kezdték méltányolni, midőn belátták, hogy a magyar fiuknak kell hogy joguk legyen ahhoz, hogy a többi nemzetekkel egyenlően vegyenek részt a tisztai állások betöltésében és midőn felismerték a bajt, mely abban van, hogy a magyar nemzet fiait más nemzetiségű idegen nyelvű tisztek vezénylik.

Ezt a nemzeti követelményt végre fi-

gyelembe kellett venni, mert indokai mind jobban észrevehetővé tették magukat és végre mind a honvédségben, mind a közös hadsereg soraiban feltűnő tiszthiányban kulmináltak.

Bizonyítván volt elég sok legyőzhetetlennek látszó akadály, melyek késleltették a nemzeti kívánság teljesítését. Első sorban és mindenekelőtt meg kellett óvni a nyelv egységének nagy elvét és buzdítani, ösztönözni kellett a magyar fiatalságot, hogy tömegesebben lépjen a katonai pályára, egyúttal pedig lehetőséget kellett neki nyújtani, hogy ezt a pályát minden irányban — a saját nyelvén is — biztosíthassa magának. Az arany kardbojtot a magyar fiatalság számára könnyebben hozzáférhetővé kellett tenni és lehetőséget kellett neki nyújtani, hogy a szükséges előismereteket és tudományt a saját nyelvén megszerezhesse.

E kérdés helyes megoldásán eddig mindenki hajótörést szenvedett, aki annak megoldására vállalkozni mert. Sőt még azok is, akik nemzeti kívánság szöszlőivá tették magukat, nem titkolhatták el maguk előtt ama nehézségeket, melyek minden terv kivitelénél keletkezettek.

Ekkor megtalálta báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek egy félévszázados katonai tevékenység által támogatott tapasztalata az egyedül helyes és tesztő alá hozta a már ismeretes két törvényt. Az ország versenyzett a nagy eszme elis-

merésében és dicsőítésében, mely nemcsak rendkívüli katonai geniálitásról és nagyszerű államférfiúi koncepczióról tanuskodik, hanem egyszersmind a honvédelmi miniszter valóban lángoló hazaszeretetét is oly világításban tünteti fel, mely magasan kiemeli őt szónokló hazánkfiaiinak közönséges nagysága felett. Katona ő, nem pedig szónok. A tett embere és nem szép-művész. Felismerte a nemzeti kívánság jogosságát és az előnyöket, melyek annak teljesítéséből erednek és czélszerűnek találta s e pillanattól kezdve vas erőlyvel és hazafias törekvéssel iparkodott a célhoz, mely kétszeres előnyt a czélszerűségben, a népszerűségben találja meg.

Báró Fejérváry ezzel nagy és maradandó érdemet szerzett magának a hadsereg körül, valamint soha nem muló érdemet szerzett a nemzet körül is és arany betűkkel írta be a nevét Magyarország nemzeti történetkönyvébe.

Politikai hírek.

A sajtótörvény 16. §. ellen beterjesztette a képviselőház elé fölrátat a szentesi tiltakozó népgyűlés. A fölrátat kéri a házat, vesse el a 16. §-t s általában minden olyan törekvésnek, mely a 48-iki sajtótörvény visszafelállítását czélozza, állja útját.

A bűnvádi eljárást életbeléptető törvényjavaslatnak általánosságban való tárgyalása a jövő hét folyamán véget ér. Az ellenzék soraiból még 16-án vannak szólásra följegyezve, a szabadelvűpárt részé-

TÁRCZA.

Féltében.

Az ég szerelméért! mirek is olvasta azt az átkozott könyvet. . . Hisz gondolhatta, hogy az ilyen nem való laikus ember kezébe. Ha nem olvassa, boldog tudatlanságban éli napjait, nem is sejtve semmit. Ugy azonban szüntelenül bántja a rémes gondolat, a szörnyű kétely.

Vagy tán nem is kétely többé, hanem a rideg valóság? Nem illik-e minden jelenség úgy, a mint le van írva ebben a szerencsétlen műben, az ő szálnalmas állapotára? Oh az a sors, a mely fenyegeti, rosszabb a halálnál. Lesüllyedni a tengődésig, hogy csak a teste legyen ép, de üres a lelke. Lesüllyedni olyan lénynyé, a melynek öntudata majd elhomályosul, majd rabja lesz borzalmas képzeteknek, a megbomlott agyvelő gyötrelmes vonaglásának. Pedig ez fenyegeti, szüntelenül jelentkezik a hirmondók, felismerésükre megtanította az a rémitgető könyv. Milyen fáradtan, bágyadtan végzi napi munkáját, azt a sok számolgatást és levélírást abban a sötét irodában! Ott kell ülnie egész nap, reggeli nyolcz órától a déli harangszóig és kettőtől esti nyolczig, a miből rendszerint kilencz, sőt tíz lesz. Már mikor feljött Budapestre, nehezebbre esett, most azonban alig bírja már. Hogy kell magát erőltetnie és milyen kedvetlen, mennyi erőfeszítésre van szük-

sége, hogy azt ne sejtse főnökével, környezetével! Hogy bántja, felizgatja őt minden esekélyesség! Ő, ki annyira türelmes volt, gyakran mily hevesen utasít vissza minden ellentmondást. Egészen beleőrösödik, érzi, hogy tódul a vér a fejébe.

Aztán meg azon is veszi észre magát, mintha a memoriája gyöngülne, mintha nehezebbre esnék a gondolkodás. És azok a különös figurák, mikor némi rövid olvasás után eloltja lámpáját, hogy aludni térjen, hogy játszodoznak csukott szeme előtt, hogy rágyognak gyönyörűsége, váltakozó színekben, a szívárvány minden pompájában. Igen a „mouches volantes” kápráztatják, mint talán nem sokára kápráztatni fogják az érzékesalodások.

És ekkor majd beáll a szívnek pusztasága, mikor nem fog többé reá ismerni azokra, kiket szeret, kiket imád. A mikor ingerelve belső izgatottsága által, tán eltaszítja durván két kis gyermekét, a kiken rajongó szeretettel csüngött, hisz egyedüli emlékei voltak boldog, de rövid házasságának: a nyolcz éves Gyula és a hat éves Irénke, a kinek arcvonásai korán elhalt nejeire emlékeztették. Nem maradhatott tovább azon helyen, hol őt kísérte sirjába; inkább leköszönt a jól jövedelmező falusi jegyzőségre s felköltözött a fővárosba, hol egy jó-akarója könyvelői állásba segítette.

Jövedeleme elég tisztességes volt, de az ülő életmód és a túlfeszített szellemi munkásság kimerítették. — Erőt vett rajta az idegesség, bár összedete magát, hogy izgatott kedélyhangulatát környezetével lehetőleg ne éreztesse. Néhány hónapi

pihenés mindenesetre helyreállította volna, de főnöke alig hogy egy heti szabadságot engedett neki évenként. Fizette őt elég jól, hogy szerényen megélhessen, de megkövetelte érte a munkát. És Sötér, akármilyen nehezen végezte is teendőit, nem merte ott hagyni azt a sötét irodát, mert látta, milyen nehéz manapság jobb hivatalba bejutni. Azonban buskomorságba esett s hova-tovább mindinkább rettegés fogta el, hogy majd nála is bekövetkezik, a mit az ujság naponként több esetben is hírül hoz — a téboly.

S ha elolvasta, hogy megint egy maga fajtája embert vittek a megfigyelő osztályba, borzongva gondolt arra, mi lesz, ha egy napon majd ő is oda kerül, mi lesz aztán gyermekeivel, ki fogja eltartani szegényeket, s hogy fog az illető majd banni velük? Utóbbi időben változó kedélyállapota a gyermekeivel való érintkezésében is visszatükröződött, néha mosolyogva elnézett még súlyosabb hibákat is, néha még valami esekélyesség is elegendő volt, hogy kitörő indulatba hozza. Így történt az imént is. Le akart küldeni a dohánytözsébe. A cseléd nagyon el volt foglaltva, hát a fiának szölt: — Gyulácskám ugy-e hozol apának szivart? Itt a pénz. . . A fiúnak azonban nem volt kedve. Ott várakozott testvérével együtt a konyhaasztal mellett, hol éppen töltötték a palacsintát. Nénje már végére járt a befőttes üvegnek; ha ő most leszalad a boltba: míg visszakérül, Irénke bizonyára már tisztára nyalta a maradékot. Huzódott tehát a kommissiótól.

— Nem, nem megyek.

ről senki sem fog többé szót emelni az általános vita befejezése előtt. A törvényjavaslat egyes szakaszaihoz, illetőleg a bonyult módosítványokhoz azonban a szabadelvű párt padjairól is hozzá fognak szólni.

A képviselőház jun. 19-iki ülésén kellemetlen incidens történt. Sima Ferenc a szentesi követ interpellált az alföldi munkás-férdés dolgában és pedig oly módon, hogy a földművelésügyi s a belügyminiszter is kénytelenek voltak felszólalni. Mikor a belügyminiszter a szolgabírói kar védelmére kelt s felhozta a szentesi pénzügyintézetek dolgában való szerencsétlen szereplését, Sima átkiáltott:

— Nem igaz!

Persze, hogy ezért mindjárt rendutasították. Most megint felállt Sima s bírálta a miniszter modorát, hangját, mely nem méltó a miniszteri székhöz.

Pulszky Ágost erre átkiáltotta Sima Ferencnek:

— Az a szégyen, hogy ön itt ül!

— Ne szemtelenkedjék ön, kiáltott vissza Sima. A viharos zaj közepette aztán elnök mindjárt megvonta a szót Simától, ki úgy látszik igazi szentesi stílusban tud csak jól beszélni s bezárta az ülést.

Husz éves jubileum.

Nagy szabású ünnepségre készül Háromszékvármegye közönsége: impozáns módon akar kifejezést adni azon mély tiszteletnek és elismerésnek, melyet érdemekben gazdag főispánja hatálykai Potsa József valóságos b. titkosta iránt érez. Nagyok és fényesek azon érdemek, melyeket a székely nép ünnepel s a tervezett fényes dolgok mind csak halvány képei lehetnek azon mély és őszinte érzéseknek, melyek minden székely szív mélyén honolnak.

A ki egész emberi életet szentelt a székely érdekek szolgálatának, a ki ember-szerető lelkével s csodálatos tevékenységével annyi diós emléket emelt a humanizmusnak, s ki annyi diszszel töltötte be magas állását, méltán megérdemli a „székelyek atyja“ nevet s megérdemli, hogy az a nép, melyért oly sokat tett s oly melegen érzett — 2 évtized ernyedetlen munkája után járuljon elébe s fejezze ki az ő

tiszta szeretetét. E napon pillantson vissza mindenki a lefolyt 20 évre s a mit ott lát, bizonyára örvendező érzésekkel tölti el s ugyanakkor mindenütt meglátja azon áldásos kezét is, mely az eseményeket intézte és vezérelte saugyszólvá 20 éven át csinálta e megye történetét. Hosszas volna felsorolnunk mindazon vívmányokat és alkotásokat, mikkel a mi kegyelmes urunk 20 évi főispánsága alatt a székely népet boldogította s csak annyit konstatálhatunk, hogy közéletünknek nincs egyetlen ága sem, hol ő valami hasznosat nem épített volna, s hogy soha senki sem tett annyit a székelyekért, mint ő. Hála népe minden jeles alkalmat meg is ragad, hogy szeretetét kifejezésre juttassa s így a husz éves jubileum is minden eddigi ünnepeltetések között a legméltóbb arra, hogy a székely nép hódolatát bemutassa. A szeretet eme szép és megható ünnepélyének a műsora a következő:

1897. év június 25-én: Este 8 órakor a város kivilágították és a s. szentgyörgyi tüzoltó-egylet zene-kara 6 Exzellenstíjára tiszteletére serenádot rendez. Junius 26-án: 1. Az ünnepi vármegyei diszkögyűlés délelőtt 9 órakor veszi kezdetét, mikor megyei alispán megnyitja után a Nagyméltóságú főispán ur 6 Exzellenstíját küldöttség hívja meg a közgyűlésre. 2. Alispán üdvözlő 6 Exzellenstíját és a vármegye ünnepi emléktárgyát átnyújtja. 3. Alispán a közgyűlést bezárja. 4. Hálaadó isteni tisztelet a r. kath. templomban. 5. Egyházak, közhivatalok, intézetek és testületek küldöttei tisztelegnek 6 Exzellenstíjánál a megállapított sorrend szerint. (Tisztelegések kezdete délelőtt 11 órakor) 6. Disztribúció 6 Exzellenstíjára tiszteletére a városház dísztermében d. u. 2 órakor. 7. A sepsi-szentgyörgyi jótékonyezelű négyelet által rendezett táncmulatság (Majális) a „Nagy József“-féle kertben d. u. 6 órakor. Jegyzet: Junius 25 és 26-án érkező vendégeket a városi rendőrkapitány fogadja és gondoskodik elszállásolásukról; elszállásolást igénylők kéretnek igényüket és megérkezésük idejét június 23-ig nevezett rendőrkapitánynak bejelenteni. Seps-Szentgyörgyön, 1897. június 12-én Gábor Péter alispán.

Akárhogy kinozza agyát, sehogya sem bir visszaemlékezni, hogy ilyet mondott volna. Pedig van reá két tanu. Ah! elveszté az eszt. Hát valóban megőrül? Élő halott lesz ő is. . . . A kit majd ápolni kell, a ki nem tud többé keresni. . . . És erre az ápolásra reá fog menni még az az egy-két ezer forint is, a mi keservesen gyűjtött vagyonkáját képezi. Aztán koldusok lesznek ő is, gyermekei is. Nem, legalább azok legyenek megkímélve. Nem lesz ő terhőre senkinek, maga-magának se. — Egy hirtelen elhatározással az ablakhoz közeledett. Kihajolt alatta, a három emeletnyi mélységben az érzéketlen kemény követett. Igen, az a legbiztosabb! Mig oda leér, a szédítő ugrás közt el fogja hagyni még öntudata is. Nem is fogja érezni a halált. Egy pillanat műve az egész. Csak bátorság!

Hideg borzongás futott végig rajta. De azért mégis összeszedte minden akaraterjét s keresztül vetette magát a párkányon. . . .

Mikor az öreg asszony a háznép előtt jajveszékelt: miért is tett neki szemrehányást! hiszen ha valaki mondja is, hogy: „Verjen meg az Isten!“ azért nem gondolja komolyan — kiderült, hogy a házmester csak az imént mondta e szavakat, persze szintén anélkül, hogy komolyan gondolta volna.

De ni! a hogyan most ismételi a házmester ez átkos szavakat, mennyire hasonlít a hangja a szegény öcséséhez, a ki immár örökre elmúlt! „Hát“ ha öcsémnek igaza volt s ez a másik hang ejtett minket csalódásba?

Irgalmas Isten!

Petrus.

Az agrárszociális reform.

Lárma és feltűnés nélkül végzi a Bánffy minisztérium az egyik nagy alapvető tettet a másik után. Nagy szavak, hangzatos program helyett dolgozik s egyre-másra tettekkel lepi meg a nemzetet. Alig ért véget a parlamentben a magyar katonai nevelő- és képzőintézetek felett a tanácskozás, már is legközelebb tárgyalásra kerül a nem kevésbé fontos törvényjavaslat a jelzőlogintézetekről. Ez a törvényjavaslat sokkal nagyobb fontossággal bír, mint első pillanatra látszik, mert jótékonyan beleszól az agrárszociális kérdésbe, — mely különösen az Alföldön komoly jelentőségűvé fejlődött — és fontos megoldási módot ígér a hazánkban legnehezebb szociális problémáknak.

Ami az Alföldön a parasztság közt a mozgalmat előidézte, nem egyéb mint a földbirtok után való vágy, a földéhség. Ez a vágy nemcsak a munkást szállta meg s ragadta magával, hanem a földművest is, a kinak már van egy-egy szántóföldje, de szeretné azt megnagyobbítani. Ennek a magyar falusi népben hatalmasan működő vágyának akar az említett törvényjavaslat eleget tenni az által, hogy a nagy pénzintézeteket nagybirtokok, latifundiumok vételére serkenti, melyeket aztán parcellákra osztva megfelelő kedvező fizetési feltételek mellett a földművelő népnek eladnak. Ha sikerül ezt a parcellázási eljárást az Alföldön folyamatba hozni, akkor az odaváló agrárszociálisizmus jelentékeny része megszűnt létezni.

Ámde a kormány gondoskodása nem áll meg ennél az egy pontnál; tovább is terjed az, midőn hozzáfog a munkaközvetítéshez is úgy a mezői munkás, mint a földbirtokos részére. Ezzel segítve lesz azon a kiáltó bajon, hogy egyfelől a mezői munkás hónapokon át minden foglalkozás nélkül tovább tengődik, másfelől a földbirtokos éppen akkor, a mikor legerősebben rá van utalva a munkásra, vagy egyáltalán nem kap munkást, vagy rendkívül drágán kell fizetnie.

Parcellázás, munkaközvetítés, — ezek ama hathatós rendszabályok, melyeket a kormány az alföldi agrárszociális mozgalom orvoslása végett foganatba vesz és erős a meggyőződésünk, hogy földművelő népünk, a mint e rendszabályok czéljával jól megismerkedett, el fog fordulni az izgatóktól és népámitóktól és azok vezetésére fogja bízni sorsát, a kik a minisztérium szándékához híven, nyomaszó helyzetének megszüntetésén munkálkodnak. A kormány lépten-nyomon bebizonyítja, — hogy minden irányban czél tudatosan halad előre, a drága időt a nép és a baba javára jobban fel tudja használni, mint az ellenzők, mely azt hiszi, valami hőstettet visz véghez gyerekes obstrukciója által. De csak hadd obstruáljanak Justh urék tovább s feleseljék a drága időt! A nemzet majd számon kéri tőlük, aztán ítél és ítélete rettenetes lesz. A kormány és pártja meg dolgozzék tovább s nyugodt lélekkel tekinthet az események elé, mert az ország ilyen kormányt s ilyen pártot nem fog cserében hagyni.

Színház.

Szalkay színtársulata napról-napra jobban bebizonyítja, hogy teljesen megfelel ama várakozásnak, melyet előadásaihoz fűztünk. Egy jól szervezett, rendes, derék társulattal van dolgunk s igazán megérdemeljük, hogy közönségünk nagyobb részében részesítse.

Szombaton „A bányamester“ című 3 felvonásos operettét mutatták be közönség számára publikum előtt. Az előadás jó volt, a karok ügyesen voltak betanítva, a zenekar ellen sem lehet kifogást tenni. Kiváltak a szereplők közül Pajor Emilia, ki esengő hangjával, mozgékony, szimpatikus megjelenésével vonzott, továbbá Erzsébet, kinek játéka temperamentumos, ügyes s hangja szintén szép, kellemes. Szalkay Lajos első rangú színész. Minden szerepben, mit eddig láttunk tőle, teljesen otthon érzi magát. Ugyancsak jó volt Répássy Gusztó s Ligeti József. Utóbbinak a hangja kellemes, de kissé gyenge.

Vasárnap „Kossuth Lajos bucsuja és a kápolnai csata“ (Van-e ki e címet ismeri?) című kor-

Sötét a fiu engedetlensége erőszindulatba hozta. A házvezető nője odakiáltott a tétovázva álló fiúra:

— Mész rögtön!

Sötét azonban reá rivalt:

— Nem kell már, majd magam megyek s ezzel dühösen becsapta az előszobába vezető ajtót, fogta a kalapját s miután a folyosóra nyíló ajtót is becsapta maga után, lement az utcára. — Nehány perc múlva egészen csillapodottan tért vissza szobájába, hol egy rövid félóra múlva néjje félénken benyitott:

— Már nyugodtabb vagy? De, hogy is lehet így indulatba jönni?

— Miért? Hát. . . . Ah! a szivar miatt. Már nem is gondoltam reá. De milyen makrancos ez a gyerek! — Hát akár arezul ütötted volna! de így elátkozni, tulajdon gyermekednek ilyen oda kiáltani.

— Mit? Nem értelek, — miről beszélsz? — — Hát azt mondtad, mikor kimentél a folyosóra és oda csaptad az ajtót: Verjen meg az Isten. — „Saját gyermekednek!“ — Én mondtam!? Én? Lehetetlen. Hát hallottál-e engem valaha átkozódni? — Hisz ép azért csodálkoztam. A cseléd is egészen elámult: „hogy lehet az ur ilyen haragos!“ — De én azt nem mondtam, esküszöm neked. — Mondtad, csak hogy bizonyosan nem emlékszel, hogy haragodban mit szoltál? Különben tálalva van, jöjj ebédre. — Rögtön jövök, menj csak.

Az öreg asszony ment kiszedni a levest. Sötét magában maradt. Borzasztó izgalom fogta el. Hát már annyira van, hogy nem is tudja többé, hogy mit beszél? Hisz ez örület, a végnek kezdete.

rajz került színe. Híven az eseményekhez konstaltjuk, hogy a közönségnek, mely legnagyobb részben a karzatot s állóhelyet töltötte meg, tetszett a darab s nagyon lelkesedett, sokat tapsolt. A mű hátrányait csak a hazafias ezél s az egyébként jó előadás tudja némileg feledtetni. Az est hőse Érezkövy volt, ki szép önékével csak ugyan rászolgált a sok tapsra meg a két virág csokorra, melyet átnyújtottak neki. Hidvéghi (Kossuth), Szalkay Lajos Szepessy, Deési s Rákos nagyban hozzájárultak a siker eléréséhez. A lelkes közönség még szerző: Szathmáry Károlyt is lámpák elé hívta s megéljenezte.

Hétfőn a „Vigéczek”-et adták. A ki azt hiszi, hogy az előadás a főlhely árakhoz mért volt: csalódik. Nagyon ügyes volt s a közönség sokat mulatott, sokat nevetett a „Vigécz” urakon, kik közül kitűnő volt Szalkay Lajos s Hetényi Szepessy szintén jó volt, ugyancsak Pajor Emilia. Kedves, szinte megengedhetetlenül kedves volt Károlyi Böske. A „Jambó Jambó” énekesét: Rápássy Gusztikát, meg a „Minok is van szerelem a világon” couple egészszerűs humora énekesét: Szalkay Lajost nagyon megtapsolták s énekeiket többször kellett ismételnők.

Kedden Shakespeare classikus darabját a híres „Romeo és Juliát”-t adták. A főszereplők Károlyi Böske (Julia) és Deési (Romeo) alakításai jók voltak s magában ez a körülmény sikert biztosított az előadásnak. A meglohetős nagyszámú közönség Károlyi Böskeit, kinok tehetségét e téren most volt először alkalmunk látni, többször megtapsolta.

Mint a heti műsorból látjuk, esütörtökön az „Államtitkár”, szombaton „Fatiniczá”-t, vasárnap az „Ember tragédiáját”-t adják.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Ama bizonyos legöregebb emberek, kikre oly szívesen szoktunk minden rendkívüli esetben hivatkozni, sok mindenre emlékezhetnek, hanem olyan hidegre, minő nálunk a mult vasárnap délután egy tropikus hőségű nap után nyár derekán bekövetkezett — aligha emlékeznek. És ez a rendkívüli hideg idő tartott két egész napon át. Sokan azt tartották, hogy a lég azért hűlt le oly hirtelen, mert némely hegyen annyi jég esett, hogy lapáttal lehetett összehordani, de ha már ellapáltolták, miért maradt meg azutánra is a hideg — azt senki sem tudja megmondani. Most ismét derült egy kissé s a levegő némileg átmelegedett. Első pedig a két hideg napon nem esett semmi, tehát a rendkívüli idő kárt nem tett.

— **Képviselő ülés.** Kézdí-Vásárhely város képviselő testülete mult hétfőn ülést tartott, melynek egyetlen tárgyát a f. hó 25-én és 26-án rendezendő főispán jubileumon való részvétel képezte. A képviselő a legnagyobb örömmel járul hozzá a nagy ünnepekhöz s a város képviselőtöbbsége a tanács és a képviselőt több tagja fognak részt venni.

— **Táncmulatság.** A közdivásárhelyi „Kereskedőifjak Társulata” saját könyvtár alapja javára 1897. Julius hó 4-én a Nagy Ferencz ur ligetjében zártkörű nyári táncvigalmat rendez. Belépti jegyek ára: Személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt 50 kr. Kezdete délután 8 órakor. Jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók: Fejér L. fia, ifj. Dávid István, urak üzletében. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság következő vasárnap, azaz Julius hó 11-én fog megtartatni.

— **Az új katonai intézetek.** Az erdélyrészi képviselők ma délelőtt a képviselőház egyik bizottsági termében értekezletet tartottak, melyen annak szükségessé voltát beszélték meg, hogy a föllállítandó új honvédevelő és képző intézetek egyikét az erdélyi részekon állítsák föl. Az értekezleten megjelentek az összes erdélyi képviselők: Simó Lajos, Beksis Gusztáv, Szóts Pál, Benke Gyula, Zeyk Gábor, Török Bertalan, Székely György és Szentiványi Kálmán utaltak azokra a kulturai, gazdasági és társadalmi viszonyokra, amelyek az erdélyrészi képviselőknek ezt a mai értekezleten kifejezett törekvésüket teljes mértékben igazolja. Ezek alapján az értekezlet határozatban kimondta, hogy jegyzőkönyvének átnyújtása mellett Bánffy Dezső báró miniszterelnök és Fejérváry báró honvédelmi miniszter előtt tolmácsolni fogja indokolt kívánságát. Ennek az egy-

hangu határozatnak a meghozatalával az értekezlet, melyen Simó Lajos elnököl és Szóts Pál a jegyzőkönyvet vezette, véget ért.

— **A Ritkán belőli 1848—49-iki Honvéd Egy-** let bizottsága a még életben lévő honvéd bajtársakkal — úgy a magyar szabadságharcz berárateival tudatja, — hogy kirándulását a Gábor Áron volt honvéd tüzér őrnagy sirjához Eresztvényre folyó év Julius 2-ára délután 3 órára határozta, — hova mindenkit tisztelettel meghív. Sepai-Szentgyörgy, 1897. Julius 22-én.

— **Értesítés.** Ismételtén felhívjuk gazdáink figyelmét a Péter és Pálnapján városunkban tartandó gazda gyűlésre, a melynek érdekében Mika Ottokár ur, ki már egy hét óta a megyében, tartózkodik sem fáradságot, sem költséget nem kimélve mindent elkövet; a megtartandó gyűlésen Mika ur egy nagyobb szabású felolvasást fog tartani, melyben a megyében alakítandó gazdakörök és hitelszövetkezetek szükségessé voltát fogja fejtegetni. Mi a gyűlés összehívójának intencióját teljesen méltányoljuk és a helyen is felhívjuk ismételtén a gazda közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen. Megjegyezzük, hogy a gyűlés mely d. e. 9 órára van tőve nem mint jelezve volt a nyári szinkörben, hanem a polgármester által e célra átengedett tanácsház üléstermében fog megtartatni.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar-** kamara. 2412—1897. sz. alatt következő értesítést küldte megyénk főispánjának: Nagyméltósága Potsa József, valóságos belső titkos tanácsos, főispán urnak Sepai-Szentgyörgy. A székelvidéki ifjaknak magán ipari műhelyekben és kereskedésekben tanonczok gyanánt való elhelyezése ügyében van szerencsénk Nagyméltóságodat tisztelettel felkérni, hogy a nagybecsű kormányzása alatt álló vármegye székelek által lakott községeiben a mozgalmat az őszi elhelyezés iránt megindítani kegyeskedjék. Tájékoztatólag megjegyezni kívánjuk, hogy a kamara jövőben 12 éves fiukat nem fog elhelyezni és pedig azon okból, mert 4 évre ily fiatal fiukat a mesterek általában nem hajlandók alkalmazni. — A jelentkező fiuknak azért 13—16 éveseknek kell lenniök. A jelentkezések nyilvántartására a. alatt 10 iv kimutatási űrlapot mellékelvén, tisztelettel kérjük, hogy az őszi elhelyezésre jelentkező fiuk kimutatásának másolatát legkésőbb ez évi augusztus hó 15-éig a kamarához elküldetni méltóztassék. Marosvásárhely, 1897. június hó 12-én. Tauszik B. Hugó s. k. elnök Sz. Szakáts Péter s. k. titkár.

Közigazdaság.

Takarmányrépamag-termelés.

Daczára annak, hogy a répamag ára hanyatlóban van, mégis hogy a termesztése folytonosan terjed, s hogy a jelenlegi alacsony árak mellett a répamag termesztése nem elég jövedelmező, annak egyik oka az is, hogy termesztése körül nem járnak el elég gondal. Álljanak itt a következőkben egy tapasztalt termesztő tanácsai.

A mi a repafajtát illeti, enyhe éghajlat, könnyű és gazdagabb talajra leginkább a sárga oberndorfi való. A repaszedésnél a teljesen ép, középnyag és el nem ágazó gyökerű répákat kell külön rakni, s azok levelét 1 cm-re a fej felett lemeteszni.

Azon a földön, melyre a következő évben a magrépát akarjuk ültetni, egy 2 m. széles, 25—30 cm. mély vermet ásunk, s ebbe rakjuk bele három oldalú prismákba a répát. A prisma falainak eléggé meredeknek és simának kell lenni, hogy a boeső víz lefusson róla, berakás után a prismák 15 cm. vastagon földréteggel betakarandók, kivéve a prisma tetjét, mely 15—20 cm. szélesen betakaratlan marad és csak akkor, ha fagytól kell tartani, takarjuk be repalevével vagy szalmával, s csak ha nagyobb hidegek állanak be, úgy a felső részét mint az egész prisma 30—40 cm. vastag földréteggel, sőt azonfölül szalmás trágyával is betakarandó, a mely tavasszal is maradjon a prismán mindaddig, míg az alatta lévő föld legalább félig fel nem olvad, miáltal nagyban hátráltatjuk a meleg behatását s a répák kicsirázását.

A kiültetésre szánt földet ősszel mélyen felszántjuk, előzőleg pedig istálló trágyával jó erősen megtrágyazzuk, tavasszal pedig csak megboronáljuk, le-

hengerezzük és minden irányban 60 cm. távolságra megvonalozzuk, a keresztvési pontokon pedig sekélyen gyökerező répánál kapával, mélyen gyökerezőnél ásóval olyan lyukakat készítettünk, hogy a répá éppen olyan mélyen feküdjön a földben, mint feküdt az első évben. Mielőtt a répát a földbe fektetnők, a lyukba egy marék szuperfoszfát szórandó, miáltal a magtermést lényegesen fokozzuk, s a csekély kiadás busásán megtérül. A beültetett répák gondosan betakarandók, nehogy a késői fagyoktól neszenvedjenek.

Ha a késői fagyoktól nincs immár miért tartani, akkor a répákat kitakarjuk s minden egyesre egy kevés chilisalétromot hintünk (A 1 holdra 60—80 kgrmot) és közönséges szőlő kapákkal az egészet megkapáltatjuk. A répák csakhamar erőlyes növénynek indulnak s ha a magkorók föjlődni kezdenek akkor töltögető ekével keresztül-kasul megjárátjuk, s ezáltal a répákat sekélyen feltöltögetjük.

A mikor a maggomolyok nagyobb része megbarnul, kezdetét veszi az aratás. A levágott magkorókat laza kővékbe kötözzük és mint a repezt vagy lent összerakjuk. A száradás lassu s nyirkos időjárás mellett alig lehetséges, miért esetleg padláson, vagy más szellős, de zárt helyen szárítandó.

A magvakat gőzeséplőgéppel is ki lehet verni, de egy különös repamag-tisztítóra van szükség, mely a szártörmelékot elkülönítse.

Ilyen kezelés mellett holdanként 7—8, de gyakran még több mázsa magot is nyerünk. A régi magrépát azután felvagdalva, minden aggodalom nélkül feleltethetjük.

Minő trágyaneműeket nem szabad egymással összekeverni?

A műtrágyák, ha egymással, vagy más trágyafélékkel összekevertetnek, esetleg oly vegytani processukon mehetnek át, a melyeknél az illető műtrágya, vagy trágyanem egyes alkotórésze veszendőbe mennek, vagy pedig kevésbé oldhatóvá válván, a növények által nehezebben vétetnek fel.

Hogy tehát a helytelenül véghez vitt összekeverés által a gazda veszteséget ne szenvedjen, szükséges tudnia, hogy minő trágyaféleségeket nem szabad egymással összekeverni. A leggyakrabban használt trágyaneműek keverésére vonatkozó szabályok röviden az alábbiakban foglalhatók össze:

Mészoxyd tartalmu műtrágyákat, a minő p. o. a Thomas salak s az égetett mész, nem szabad összekeverni oly műtrágyafélékkel, a melyek a foszorsavat oldható alakban tartalmazzák, minthogy ez által az oldható foszorsav nehezebben oldhatóvá alakul át. Ilyen oldható alakban tartalmazza a foszorsavat a csontliszt- és spódium szuperfoszfát, ásványi szuperfoszfu szuperfoszfát, gipsz, amoniak szuperfoszfát, kaliszuperfoszfát stb.

Az oly trágyaféléket, a melyek nitrogén tartalmazzanak ammoniak, vagy pedig szerves alakban, nem szabad összekeverni oly műtrágyafélékkel, a melyek mészoxydot tartalmazznak, minthogy ez az ammoniakot kiüzi s a nitrogéntartalmu szerves anyagokat megbontja, a mi által a nitrogénben, ezen egyik legfontosabb, másrészt legdrágább növényi tápanyagban veszteség áll elő. Nem szabad tehát összekeverni a a Thomas salakot, vagy az égetett meszet kénsavas ammonnal, amonszuperfoszfáttal, istálló trágyával, emberi ürülékkel, komposztal, vérliszttal, stb.

Az oly trágyaféléket, a melyek salétromot tartalmazznak, nem szabad összekeverni oly műtrágyával, a melyben szabad kénsav van, minthogy ez a salétromot megbontja, s a salétromsavat kiüzi. Igynem szabad összekeverni a chilisalétromot semmiféle szuperfoszfáttal.

A Thomas salakot semmiféle trágyával sem szabad összekeverni, kivéve a nyers foszfátokat, chilisalétromot és a kálisókat, utóbbiakat azonban csak 2 1/2 — 5 % tözegpor hozzáadásával.

Kálisókat a csomósodás megakadályozása végett csakis 2 — 5 % tözegpor egyidejűleg való alkalmazása mellett szabad más trágyaneműekkel keverni.

— a — a.

Háromszékvármegye alispánja.

Sz. 9414
-1897.**Hirdetmény.**

Az aldoboly búkszádi törvényhatósági közut 39—40 klm. között lévő málnási átkelő szakaszának rendezési költsége 1013 frt 41 kr költségösszeggel engedélyeztetik.

A munkálatok fogantatásának biztosítására folyó évi július hó 5-én d. e. 9 órakor az alispáni hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni kívánók felhivatnak, hogy az engedélyezett összeg 5 százalékat kitevő bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. fél 9-ig a vármegyei pénztárhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mert a későbbben érkezők figyelembe nem vétetnek. A vonatkozó műszaki tervek és feltételek a vármegyei számvevősnél a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1897. június 18-án.

106 1—1.

Gábor Péter,
alispán.**Értesítés.**

A kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az intézetnél elhelyezett és elhelyezendő betét-tőkék után folyó évi július 1-től kezdve további intézkedésig ügyfeleinek tisztán 4 és fél százalékos kamatot fizet, és a 10 százalékos tőke kamat adót is ő hordozza.

104 2—3.

Megjegyzés. Mult számunkban július helyett tévesen lett szeptember szedve.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(89 5—100)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

*** PORTLAND CZEMENTJÉT ***

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelytt kapható: K. Császár József úrnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 19—48

HIRDETÉSEK

a „Székelyföld“ kiadóhivatalában olcsó áron felvételnek.

Papirkereskedés**az emeleten!**

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy id. Jancsó Mózes kereskedő üzlethelyisége fölé az emeletre a helyi viszonyoknak megfelelőleg

PAPIRKERESKEDÉST ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRT

rendeztem be, a hol mindennemű irodai és levélpapírokat, irodai szereket, tintákat, tintatartókat, irodai és zsebkönyveket, virágpapírokat és virágleveleket, esokortartókat, stb. a legdusabb választékban, olcsó árak mellett árusítok el.

Továbbá bátor vagyok becses figyelmébe ajánlani újabban gőzhajtásra berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT,

melyet elláttam a legújabb czimirásokkal úgy, hogy e tekintetben minden igényeket képes vagyok kielégíteni, a legjutányosabb árak mellett.

Ezzel kapcsolatban tudatom, hogy megrendelőim kényelmére való tekintetből

KÖNYVKÖTÉSZETET

is rendeztem be, melyet szintén ellátam a legújabb vágó-, fűző-, lyukgató- és számozógépekkel, mi által megrendelőim meg lesznek kímélve attól, hogy e szakmába vágó munkáikkal külön fáradjanak, így nem csak a nálam megrendelt, hanem úgy új könyvek, folyóiratok stb. kötését, valamint régi könyvek javítását a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig igen jutányos árak mellett eszközölöm.

Ugy a n. é. közönség, a valamint hivatalok szíves pártfogását ezutánra is kérve maradtam

tisztelettel:

Itj. Jancsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Feltűnő**olcsó árak!**

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen